

Til
Stortinget v/Finanskomiteen

Oslo, 2020-05-25

INNSPILL OM TILLEGGSBEVILGNINGER OG OMPRIORITERINGER I STATSBUDEJETTET 2020 FRA GRØNN BYGGALLIANSE

Bygg- og eiendomssektoren er Norges største fastlandsnæring og helt sentral for å holde hjulene i gang under korona. Bygg- og eiendomssektoren er også en av de viktigste sektorene for klimakutt og økt sirkulærøkonomi. Staten kan bruke sine verktøy til å både øke sysselsetting og Norges miljømål gjennom våre forslag til en proveny-nøytral grønn vridning på mva-avgift og dokumentavgift og spissing av støtten gjennom Enova, Innovasjon Norge og Forskningsrådet.

Vi anbefaler:

- **Å redusere mva for materialer med lave klimagassutslipp.**
Det er et stort spenn i klimagassutslipp for ulike materialer med samme egenskaper. Dette har vi blant annet vist i vår [Grønn Materialguide](#), som oppdateres i disse dager med støtte fra Direktoratet for byggkvalitet. Det er mulig å redusere klimagassutslippet til et bygg med 40-45% med dagens teknologi, dersom byggeier velger produkter med lavest utslipp innenfor sin produktgruppe. Dersom det innføres mekanismer som gir disse produktene et økonomisk fortrinn, vil klimakuttene kunne være betydelige.
- **Å endre grunnlaget for dokumentavgiften** slik at det ikke, som i dag, blir langt høyere dokumentavgift på å rehabilitere enn å rive og bygge nytt. Viktigste tiltak for å redusere bruk av nye materialressurser er å ombruke bygg som allerede står der, uten unødig riving eller ombygging. En endring av dokumentavgiften vil samtidig gi økt sysselsetting da rehabilitering er arbeidsintensivt.
- **Å videreutvikle Enova-støtte.** Enova skal i sitt mandat bidra til å redusere klimagassutslipp. 40 % av alle materialer som produseres av industrien, kjøpes av bygge- og eiendomssektoren. Det er som nevnt mulig å redusere utslipp fra produksjon og transport av materialer vesentlig og vi mener at Enova programmene i større grad kan inkludere støtte til tiltak for å velge materialer med lave klimagassutslipp, økt ombruk og materialgjenvinning og til å prioritere rehabilitering framfor riving og nybygging.
- **Å kombinere tiltak som stimulerer til miljø- og klimavennlig aktivitet med tiltak som øker kompetansen om grønne og sirkulære bygg i sektoren.** Det kan blant annet gjøres ved å øremerke midler til grønn kompetanseheving i byggsektoren til Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Mange barriereundersøkelser viser at mangel på kompetanse er en av de viktigste barrierene for mer miljø- og klimavennlig aktivitet i vår sektor. Et lavere produksjonstempo i næringen som følge av korona, kan utnyttes til å øke denne kompetansen og gjøre næringen mer robust til å møte fremtidens krav.

Bakgrunnsfakta

Bygg- og eiendomssektoren som vi representerer, har små egne direkte klimagassutslipp, men er den *viktigste premissgiveren* for klimakutt i både industri-, transport- og energisektoren og er helt sentral for en overgang til sirkulærøkonomi:

- 40 % av alle materialer som produseres av industrien, kjøpes av bygge- og eiendomssektoren
- Plassering av bygg og tilrettelegging for ulike transportformer er viktigste premissgiver for transportsektoren
- 19 % av all trafikk i Oslo er bygge- og anleggstrafikk
- 40 % av all energibruk i Norge går til drift av bygg

Denne sektorens betydning for både klimakutt og økt sirkulærøkonomi underbygges av blant annet EU, i Green Deal.

Ved å stimulere til sirkulærøkonomi kan regjeringen i tillegg til miljøgevinsten både skape nye jobber og legge til rette for omstilling til grønne jobber innen bygg og eiendom.

Konservative estimater har vist et potensiale for netto 700 000 nye sirkulære jobber i Europa innen 2030. [Sintef, NTNU FN har også gjort beregninger som viser at sirkulærøkonomi kan øke sysselsettingen.](#) Norge mangler foreløpig egne tall, men det er ingen tvil om at sirkulærøkonomi kan gi nye jobber også her.

Det er stort behov for kompetanse og utdanning for å få til en slik omstilling. I forslag til revidert nasjonalbudsjett, så vi likevel så vidt spor av vår sektor. Også regjeringens verktøykasse for klimakutt, Klimakur 2030, mangler sentrale tiltak for å kutte utslipp fra bygg og eiendom.

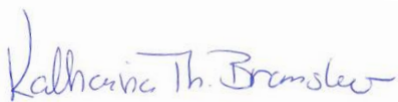
Vi har i [vårt innspill til Klimakur](#) foreslått en rekke tiltak som vil bidra vesentlig til klimagassreduksjoner og økt sirkulærøkonomi i Norge. De fleste av disse tiltakene har lave kostnader, men stor effekt. I dette innspillet har vi gjentatt noen forslag som vi mener er relevante i forhold til revidert nasjonalbudsjett og som er spesielt relevant på grunn av koronakrisen.

Grønn Byggallianse representerer både offentlige og private byggeiere. Grønn Byggallianse representerer i tillegg resten av verdikjeden inkludert rådgivere, arkitekter, entreprenører og byggevareprodusenter, til sammen ca. 290 medlemmer. Grønn Byggallianse har som formål å være den viktigste norske katalysatoren for en bærekraftig bygg- og eiendomssektor – for og med næringen.

Vi er selvsagt tilgjengelig dersom dere ønsker at vi utdyper våre kommentarer og innspill!

Vennlig hilsen

Grønn Byggallianse

Katharina Bramslev
Daglig leder